

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 9.

Indult Bétsből, Pénteken, Februárius' 1-sőjén, 1828.

B é t s.

Ö Ts. K. Felsőének Dec. 12-dikén költ kegyelmes engedelmé szerént, némelly új találmányokra kirekesztő Privilegiumok adattak. Ezek között nevezetesebb és köz figyelmet érdemlők ezek.

1. Dimond Simon Pestli, és Kan Simon Ó Budai Kereskedők öt esztendőre nyertek kirekesztő privilegiumot 1) olly megjobbított erőmívszer készítésére, melly által minden gabona nemcít könnyen meg lehet a' homoktól, portól és szemettől tisztítani. 2) arra, hogy mi módon lehessen minden féle gabonából kevesebb munkával, és mégis sokkal tisztább és több lisztet őrteni, mint eddig lehetett.

2. Weichsel Antalnak, ki Grätzben a' Stájerországi Ts. K. Építő Fő Intézetnél Jegyzőtiszt, (lakik Nro 635) öt esztendei Privilegium adatott ezen találmányára:

1) hogy lehessen a' fadgyút, mellyből valaki gyertyát akar mártani, úgy megtisztítani és annyira keményjé tenni, hogy a' gyertya több és tisztább világosságot adjon, mint az eddig való gyertyák, tovább is tartson és le ne folyjon.

2) miképpen lehessen a' belől üres gyertyabeleket még eddig ki nem talált módon úgy készíteni, hogy a' gyertya tisztábban világítson és ne lobogjon, 's ez által annak lefolyása is elháríttassék.

3) Lafite Fridrik és Weber Ferentz Grätzi asztalos mesterek arranyertek öt esztendeig tartó privilegiumot: 1) mi képpen kellessék a' házi bútorokat, szobapallókat, ajtókat 's több e' féléket úgy készíteni, hogy azok idővel se meg ne vetemedjenek, se meg ne repedezenek. 2) hogy lehessen minden féle fák nemeit hamar, 's igazán úgy kiszárítani, hogy az azokból készítettett házi eszközök se nedves se száraz helyen akármelly változást színekben vagy formájokban ne szenvedjenek 's ennél fogva tartósabbak legyenek.

Nagy Britannia.

A' Parlament kinyitása Jan. 22-kéröl Jan. 29-kére elhalasztatott. — A' Londoni Udvari Újság Jan. 18-káról jelentí, hogy Sir Wellesley a' Bétsi Udvarnál Nagy Britanniai Követ, Lord Cocoley nével, Sir William A' Court az Orosz Udvarhoz rendelt Nagy Britanniai Követ Lord Heytesburynével, és Sir Stuart Lord Stuart nével Ország Nagykódka (Pairs) nevezették ki. — Továbbá Lambton Úr, Lord Durhám nével, és Wilbraham Úr Báró Skelmersdale nével a' Felső Házba mennek. — Gróf Roseberry és Gróf Clan-william újonnan nevezett Ország Nagykód mostani neve.

ket meg fogják tartani. Canningné Aszszony (a' velett Minister Özvegye) Viscountess' titulussal tiszteltetett meg.

Az új Ministerium ezen 13 Személyekből áll:

Első Kintstartó Lord: Hertzeg Wellington.

A' titkos Tanátsnak Elölülője: Gróf Bathurst.

A' titkos Petsét őrző Lord Ellenborough.

Belső dolgokra ügyelő Minister: Peel Úr.

Külső dolgokra ügyelő Minister: Gróf Dudley.

Gyarmatokra (Coloniákra) ügyelő Minister: Huskisson Úr.

A' Kints Tár Cancellarius: Goulburn Úr.

Lord-Cancellarius: Lord Lyndhurst.

A' Kelet-Indiai Dolgokra ügyelő Tanáts Elölülője: Lord Melville.

A' pénz-Hivatal Igazgatója: Herries Úr.

A' Kereskedői Tanáts Elölülője: Grant Úr.

Hadi Minister: Lord Palmerston.

A' Lancasteri Hertzegség Cancellarius: Lord Aberdeen.

A' Portugalliai Regens Don Miguel Jan. 15-dikán bútsút vett a' Királytól Windso rban — és Hertzeg Wellingtonnál Stratfieldsayban két napot mulatván Plymouthba elútazott.

Jamajkában közönséges zúgolódást gerjesztett a' Sziget lakosai közt Huskisson Úrnak (mint Coloniális Státus Titoknoknak) a' közelebb múltt Novemberben a' Jamajkai Kormányozóhoz küldött Írása, melly az oda való Nemzeti Gyűlés elébe talált kerülni. —

Alsó Canadában a' Fő Kormányozó és az ottani Nemzeti Gyűlés (Parla-

ment) közt egyenetlenkedés támadt. Ugyan is az alsó Ház Nov. 21-kén Szószóllónak választotta Papineau Urat, a' ki a' Kormányozók előtt nem nagy kedvességben áll. A' Választást a' Fő Kormányozó nem hagyta helyben. Mellyre az alsó Ház tagjai vissza térvén a' Gyűlés házban, — és az ajtókat a' Közönségnek kinyitvatván, — elkezdik vitatni, hogy a' Háznak jussa van tanátskozásait rendesen tovább folytatni, mivel a' Szószólló törvényesen választatott, és a' Fő Kormányozó megegyezése csak pusztá formalitás, melly nem elmulthatatlanul szükséges. — Másnap Nov. 22-kén 40 voksal (4 ellen) elvégezik, hogy a' Fő Kormányozónak terjeszszék eleibe, hogy a' Ház választásában megmarad; 's egyszersmind Papineau Úr hivatalában beállott. Nov. 25-kán beadta a' Ház a' Fő Kormányozónak Repraesentatioját (Felírását) mellynek foglalata ez: „Tisztelettel terjesztjük Excellentiádnak elébe, hogy ezen Tartomány Nemzeti Gyűlésének kétségbehozhatatlan jussa van a' Háznak tagjai között Szószóllót szabadon választani; a' ki, minelutána az Ő Felsége Helytartójának régi szokás szerént bemutatattott, hivatalát vinni tartozik, ha csak valami betegség meg nem akadályoztatja. Így választottuk mi Papineau Urat, kinek talantomait több rendbéli Ülésekben tapasztaltuk, Szószóllónak, 's egyszersmind Excellentiádnak bemutatottuk. Reményljük, hogy ezen mi Szószóllónktól a' nevezett Papineau Úrtól nem fog Excellentiád bennünket megfosztani; hanem inkább jóvá hagyja lépésünket, hogy fontos foglalatosságainkat hátráltatás nélkül elkezdhezzük 's a' t.

Frantzia Ország.

A' Király Jan. 17-kén a' következő Rendelést adta ki: „Mi Károly, 's a' t.

„a' folyó hónap 4-dikén költ Rendeléseknek, mellyben a' mi kedves Fiunkra a' Dauphinra azt bíztuk, hogy új Tiszteket nevezzen Nékünk a' hadi seregnél való üres hivatalokra, követekezésében, — hogy minden bizonytalanság eltávoztatódjék, a' Hadi Minister kötelességeinek kiterjedésére nézve jónak találtuk a' következő Határozásokat rendelni.

1.) Vicomte de Caux a' kit a' Jan. 4-kén költ Rendeléstünkben Hadi Ministernek kineveztünk, fogja a' Hadi dolgokra ügyelő Minister-Status-Titoknok titulust viselni.

2.) Ő fogja a' Hadi Ministeriumra tartozó kötelességeket vinni, mind, azonkívül, hogy a' Seregnél üresen lévő Hivatalokra a' mi kedves Fiunk a' Dauphin fog Nékünk új Tiszteket candidálni.

3.) Azon Írásokat, mellyeket a' mi kedves Fiunk Candidatiojának alapjául felvesz a' Hadi Minister alá fogja írni, és a' Seregnél szokásban lévő azon Törvények szerint, mellyek az előlépést illetik, bizonyítani.

4.) Ezen Rendelés teljesítése a' Hadi Ministerre bízatik. Költ a' Tuileria Palotában 1828 eszt. Jan. Havának 17-dik napján Országlásunk 4-dik esztendejében, „Károly“ Ő Felsege parantsolatjára: A' Hadi dolgokra ügyelő Minister-Status-Titoknok Vicomte de Caux.“

A' Belső Minister Párisban eltörlötte a' Külföldre menendő Könyvekre vétett Harmintzadot, mint olyan dolgot, melly a' Könyv Kereskedést hátráltatta, azomban a' Státusnak kevés hasznot hajtott.

Oberster d' Hincourt Úr a' Hadi Ministerium. Fő Titoknokjának kinevezetett. —

Jan. 21-dik napján a' Ministeriumban egy új Osztály állittatott fel, melly a' Kereskedésre és a' Rézi Mesterségekre

re fog ügyelni. A' Király Gróf Sain-Fricq-et nevezte ezen Osztályban Ministernek.

Spanyol Ország.

Madrid. Jan. 7-dikén. A' közelébbi háború alatt Liferánságot vitt 's abból szer felett meggazdagodott Marco del Pontnak ügyes hajos dolgába, a' Státus Tanátsnak némelly tagjai, aligha belé nem keverednek. Pino Ur, Elölülő az Udvari Tisztek Törvényszékénél a' kire van ezen dolognak megvizsgálása bízva, a' minap, bizonyos alkalmatossággal, mikor az Amnestiáról szó vala, nyilván azt mondotta, hogy a' Státus Tanátsnak oka volt az Amnestia hirdetést sürgetni. — Azon Bízottságnak, melly a' Nagy Könyvbe való beíratásra ügyel, az Elölülője Calderon Úr meghalálván, helyébe Státus Tanátsos Marquis Casa Lozano neveztetett ki; de a' kinek egyszersmind értésére adatott, hogy addig hivatalába bé nem állhat, míg a' III Károly Rendje nagy Keresztjéért járó Taxát, mellyel adós, le nem fizeti.

Barcelona Jan. 8-dikán. Az itt lévő 20,000 emberből álló katonaság, állandóan itt fog maradni Cataloniában. Ezeknek hónapi fizetések 400,000 Piaszterre megy — a' mi a' Tartomány jövedelméből bőven ki telik. —

A' Catalóniai támadásnak tulajdonképpen való oka a' volt, hogy sokan kik 1825-ban a' Constitutio ellen való háborúban a' Király mellett fegyvert fogtak, képtelen nagy jutalmakat vártak. Reménységekben meg tsalalkozván, öszve adták magokat az illyen Megelégedetlenek, és fegyveres kézzel akarták azt, a' mit a' Király tőlök — a' mint ők állították — igazságtalanul megtagadott, megnyerni. Színt akarván pedig adni a' dolognak, azt hírelték, hogy a' Pap-

ságot kívánják védelmezni, melly meg volna bántva. — E' volt az oka, hogy a' Tortosai és Vichi Püspököket eleinte közönségesen úgy nézték, mint a' Lázzadás indítóit. De ezeknek ártatlanságok, az ellenek kirendeltt Viszálattokból világosságra jött. A' Pártosok látván, hogy e' képpen tzeljokat nem érik, arra a' valmerőségre vetemedtek, hogy a' Király nevét vennék fel palástul. Azt beszélték, hogy ők a' Királyjal egyet értve, nyúltak fegyverhez. Most már a' lázzadás erőt vett, és kevésbe múlt, hogy Arragoniát is el nem borította. Az ellenek ki küldött seregek megütözköztek rajta mikor látták, hogy a' kikkel harizolniok kell, a' Király nevében fogtak fegyvert. A' zavarodás és rendetlenség közönséges lett, és ki tudja mi lett volna a' következése, ha a' Király maga meg nem jelent volna Cataloniában. Az Ő eljövetelére eltűnt a' lázzadás; bős rendelések tételtek a' békességnek ezen-tül való fenntartására. A' Bünösöket eddig Gróf d' España a' Catalonai törvények szerint ítélte meg; de minthogy ezen törvények sokat hagynak a' Birák szabad tetszésére, most már azt parantsolta Calomarde Úr a' Király nevében, hogy a' kedvezőbb Castiliai törvények szerint kell a' perben idézettekkel banni, hol a' mentességnek több helye van.

C h i n a.

A' kis Bukariai Pártos Tatárokkal nehezen tud a' Chinai Udvar boldogulni. Az Öreg Dukeho a' ki hajdan a' Tsászár előtt nagy hitelben és kedvességben állott — hivatalától megfosztatott, mivel nem akarta a' Tatár Országi Hadi sereg vezérlését felvállalni. A' mostani Tsászárt Pekingben közönségesen a' nagy on boldogtalan nak nevezik, mivel mióta ő a' Thronusra lépett, az-

olta minden esztendőben, 's a' Birodalomnak hol egy hol más részében Lázzadás, Pártütés vagy más valami Közönséges veszély, mint Víz áradás 's a' t. ron-gálja az Országot.

Orosz Birodalom.

A' Tsászár egy Ukást adott ki a' Kereskedésnek és munkásságnak a' Birodalomban való virágoztatására. Ebben a' többek között, a' Külföldiekre nézve illy nevezetes tzelkely jön elő: „Az ide-
„genek, kik tzelhbe állanak, 5 eszten-
„deig ne fizessék a' Koronának a' ren-
„des 20 Rubelnyi adót. A' tzelhbe való
„beállást egy általjában nem szabad az
„ilyenekre nézve terhesíteni. Az olyan
„Külföldieknek, kik Orosz Országba jö-
„nek, hogy itt mesterségeket folytassák,
„Fábrikat és Manufacturát állítsanak, a'
„nélkül, hogy az ilyeneknek a' szokott
„módon (20 Esztendei ott lakás által) a'
„jobbágyok közzé szükséges lenne be-
„állni, meg kell engedni mind a' Városok-
„ban, mind a' Kerületekben, hogy meg-
„szálljanak. A' Finantz-Minister megha-
„talmaztatik, hogy három esztendeig az
„ilyeneket minden fizetés alól, ha a'
„szükség úgy hozná magával, felment-
„heti, és más egyéb kedvezéseket is le-
„het az olyan Intézeteknek adni, mel-
„lyektől a' Birodalom valami különös
„hasznot várhat.“ —

Az Orosz Korona Hertzeg Alexander Nicolajewitsch minden Kozákok Hettmanjának neveztetett ki.

Generalis Gróf Witte a' reá bízott katonagyarmatok (Militair-Colonien) helyes igazgatásáért Ő Felségétől egy szép ditséző levelet vett, és egy pikszist nyert ajándékul, melly a' Császár képével ékeskedik.

Burkus Ország.

Berlinben Jan. 22-dikén a' Király parantsolatjára a' Koronázás napja' és a' Burkus Sas Rend' innepe tartatott. — A' Rendnek minden Vitézei megjelentek az Udvarban, és a' sárga szobában ösze-
gyűlvén, Titkos Tanácsos Raumer Úr felolvasta előttök az újonnan nevezett Vitézek neveit. Melly meg lévén, a' Király az egész Királyi Familiával és a' Fekete 's veres Sas Rend vitézeivel az Udvari Kápolnába ment, hol Evangélikus Püspök Dr Eylert az Oltár előtt az áldást elmondta, és az egész Gyülekezet Te Deumot énekelt. A' Vitézi Szalában hová a' Kápolnából az egész gyülekezet által ment, Püspök Dr Eylert egy, az alkalmatossághoz illő beszédet tartott. Ennek végével a' Király az újonnan kinevezett vitézeket Maga eleibe bortsátotta, és köszöneteket elfogadta. Az egész sokaság az Udvarnál volt ebéden. A' Répes tárlházban 550, a' Fejér Szalában pedig 250 személyre volt asztal terítve. —

A' Justitz-Ministert a' Király meghatalmazta, hogy azokban a' Burkus Birto-
kokban, hol a' Frantzia törvény még szokásban van, a' törvénytelen ágyból származott gyermekeket legitimálhatja, ha hogy ezzel Rangra jutásnintsözve kötve.

A' Meklenburgi Hertzeg Károly, a' Státus Tanácsnak állandó Elöl-
ülőjévé neveztetett.

Újabb Tudósítások.

A' Monitor Jan. 23-dikán Fr. Vice
Admirális Rigny-nek egy levelét közli, mellyet ez a' Tengeri dolgokra ügyelő
Ministerhez küldött. A' levél Dec. 15-
dikén költ Vurlánál a' Trident nevű lí-
nea hajón. Értelmének summás előadá-
sa ez: „Azon vádok, mellyekkel most a'
Görögök nagyobb részént, a' tengeri
tolvajság miatt, közönségesen terheltet-
tek, fájdalom! nagyon is igazak.“

„Egyhádi Korvétünka! Lamproie
üzöbe vett és el is fogott a' Syriai par-
toknál egy Görög rabló hajót, mellyen
60 ember volt. Ezt magával az Alexan-
driai öbölbe vivén, ott mindjárt több
kereskedő hajók ráesmertek, hogy őket
ez rablotta ki. Ehezképest egy Fregá-
tunk 50 embert a' Rablók közül felvé-
vén, hogy azokat magával Smyrnába
vigye, tízet a' Rabló hajón hagyott, a'
küknek zablán-tartásokra 15 Frantziát
rendelt. Így útnak indulván, az Archi-
pelagus felé, egy éjjel az erős szélvész
elszakasztá egymástól a' két hajót, 's
kénszeríté annak Kapitányát Stampália
szigeténél kikötni. A' hajóról azomban
éjjel két Görög rabló a' partra kiusz-
ván: Bissón a' hajó Kormányozó Fő
Tisztje mindjárt látta, hogy őket ott a'
Piraták meg fogják támadni, 's az ellent-
állásra minden készüléteket megteve. Ugy
is lett: mert még az nap estve felé két
Misztik hajók mintegy 70 emberrel meg-
rakva dühösen rajta ütöttek, 's ámbár
a' 15 Frantziák magokat keményen ol-
talmazták, a' hajót rárohanás által el-
vették. A' Frantziák közül már kilen-
tzen elesetek; mellyet látván Bissón ki
maga is megsebesítettett, egy alatta szol-
gáló altiszthez, kivel ez eránt már előre
megegyezett, ezt kiáltja: „Isten veled,
hajós! most ideje, hogy bosz-
szút álljunk;“ lerohan a' hajóba 's
a' puskaporos kamarát meggyújtván, a'
hajót magával együtt a' levegőbe felvettete.
Az Altiszt parantsolatjára a' Frantziák
négyen a' tengerbe ugráltak 's szerentsé-
sen kiusztak a' partra; az altiszt is kivet-
tetett a' szárazra, de ájulva 's öszevezűzött
lábbal találtatott. Más nap reggel a' het-
ven felvettett tengeri tolvajok holt tes-
tek a' partokon heverték.

Hollandia.

A' Király Dec. 22-kén sok Catholi-
cus Káplánoknak a' fizetéseket megne-

velte, némellyeket külön külön meg is ajándékozott.

Bataviában Octob. 6-kán a' Királyi Fő Bizttos Vicomte Gisignies a' Jávai Néphez egy hirdetést bocsátott, melyben őket az engedelmességre inti, és mindennek (Kiai-Modso nevű Jávai Papot és annak követőit kivévén) kegyelmet ígér. Ezen Felszóllításnak, hogy kevés sikere lehetett, onnan lehet gondolni, mert az Amsterdámba jött tudósítások szerint — 8-ad nappal azután Oct. 14-kén újra elkezdődött a' háború és vérengzés a' Hollandus katonák és a' Jávai felzendültt nép között.

Ejszaki Ámerika.

Buenos-Ayres Octob. 5-dikén. Generális Lavalleya a' Köz Társaság hadi vezére szoroson megparantsolta, hogy Monte Videoval és Coloniaival semmi közösséget tartani nem szabad. Admiral Brown a' Montevideoi kikötőhelyben, Sept. 28-kán a' sokkal nagyobb számú ellenséges Hajókkal tsatába keveredett. Es ámbár — három óráig tartó-hartz után — magát vissza vonta: nem lehet eléggé bámolni az Admirális bátorságát, a' ki, Monte Videonak szeme láttára az ellenséges Flottát olly kitsiny erővel megmerte támadni. Nekünk mindössze 55 ágyúnk volt; az ellenségnek pedig 2 hatvankét ágyús Fregáton kívül, 18. Briggje 's több más kisebb hajóji voltak. — Az ütközet előtt való nap egy különös történet esett — mellynek rossz következései lehettek volna. A' Thetis nevű Anglus Fregát Santa-Mariától nem messze megállott, hogy friss Vizet vegyen fel. Ejszákára kelve néhány Buenos-ayresi Hajók észrevették, és minthogy a' setében Brasíliai Hajónak tartották: elkezdtek reá lövöldözni. Az Anglus Kapitány,

a' ki már ágyban vólt, hirtelen felkél, vitorláit megereszteti embereit tsatarendbe állítja, de egyszersmind megtiltja, hogy löjjenek. — Így neki készülve el küld egy Hadnagyot, hogy adják okát ennek a' váratlan megtámadásnak. Ekkor már világosodván, a' Buenos-ayresi Kapitány hibáját 's tévelyedését észrevévén, engedelmet kért. — Dítséretet érdemel az Anglus Kapitány nemes magaviselete — kinék külömben jussa lett volna véres elégtételt venni magának.

E l e g y e s D o l g o k.

Rómában a' híres Olasz Költőnek Torquato Tassonak oszlopot emelnek. A' rajzolatot hozzá Fabris nevű Képfaragó készítette. Ő Szentsége, ez eránt megkérettetvén, a' benyújtott Esetező-levéltre maga írta reá, hogy benne megegyez; 's egyszersmind e' végre bizonyos summát ajándékozott.

A' multt hónap 15-dik napja igen nevezetes arról, hogy nagy térsőldet kemény fergeteggel borított el, melly egyszersmind — a' külömben így tél idején szokatlan menydörgéssel és villámlással járt. Reitlingenből (Badeni Hgég) a' mondott napról ezt írják: „Itt madel-„után 2 óraker nagy zivatar támadt. Az „Eg úgy elsetétedett, mintha már beal-„konyodott volna, ömlött az eső; azom-„ban villámlott és keményen dörgött, „tsattogott. Egy Magazinba a' menykő „letsapott — és a' benne lévő szénát szal-„mát és dohányt egy óra alatt hamuvá „tette.“ — Norimbergából ugyan azon napról: „Nálunk ma délután négy „óra tájban erős fergeteg volt. Dörgött, „villámlott. — Hasonló volt Naumburg-„ban, Hálában, Kaszszelben; és „— későbbben hat óra felé Jenában is.“ — Meuselwitzből (Altenburgi Hgég) ugyan akkor: „Itt nálunk és a' körül

„belől való vidéken mindenütt rüt zivatár volt, melly estveli hetedfél órakor kezdődött. Villámlott és menydörgött több ízben. Lipsia felé villámlást nem vettek észre; ott csak a dörgéshallatott.“ — Az Angliai partokon — ugyan azon nap — nagy szélvész és zápor eső volt menydörgéssel és villámlással. — Grätzben estvéli 10 óra tájba ért a fergeteg — ugyan akkor jött Bétsre is. —

Azt a házat, a mellyben Ersébet Orosz Tzárné meghalt Beljevben, az Országlószék meg vette, és helyle — 24 Özvegy Aszszonyra — Ispótyt állított. Az Intézetet Dec. 1-ső napján — a Sándor Császár halála napján — nyitották meg.

A Bérlini Universitásban a mostani Téli Féléstendőben 1712 Tanuló van. Theológiát tanulnak 524, Törvényt 598, Orvosi tudományt 566, Philosophiát 224. Ezek közt Külföldiek 502-en vagynak.

Jan. 22-dikén délután — és így még azon nap, a mellyen a Tunnél beszakadt — gyűlést tartottak azon Társaság Directorai, melly a Tunnél készítésének költségét (Aktziák szerint) viszi. Itt a két Brunel környülállásosan előadta az egész esetet. Az Ifjabb Brunel fájdalomai miatt maga nem beszélhetett; hanem a következő Írást olvastatta fel:

„En egész éjszaka az utolsó üregben voltam a napszamosokkal. Semmi jelensége sem látszott az elkövetkezzett Beszakadásnak. Reggel hat órakor, a szokás szerint; az új napszamosok előjöttek a régiéket felváltani. Ezeket oda állítom a munkához; egy lányit ásnak lefelé; s mikor éppen a következő másik lányi földet kivennék, a padlázat leszakadt, s vele együtt egy nagy rakás föld feljülről leesik; mellyre nyomban rohan le a víz, olly sebességgel, hogy

az ott lévő munkásokat a Hamara végén lévő Fa-álláshoz tsapta. En mindjárt a szomszéd Hamarába ugrottam, hogy a víz berohanását jobban szemre vehessem; s látván, hogy lehetetlen ellentállani, az ott lévőknek parantsoltam, hogy távozzanak el s gondoskodjanak életükről. Három ember volt mellettem az álláson; ezeket a lajtorján előttem lebotstátom, s azzal velek együtt a Nyugoti Bolthajtás alatt kifelé sietek. De abban a szempillantásban, a vízomlástól sebes mozgásba hozott levegő minden lámpást kioltott. A víz már kötözködésig ért. — Ekkor én útásítást adok a három embernek, hogy a setétben az utat kifelé éltalálhassák. Azomban hirtelen ránk szakad egy állás, és mind a négyünket a földre ver. En addig hánytam vetellem magamat a víz alatt; hogy végre kiszabadultam; s részszerént úszva részszerént a víztől vitelve a Keleti Bolthajtáshoz jutottam. Itt megállottam. A többi három embert próbáltam fel-tüzelni — hogy igyekezzenek magokat kiszabadítani, őket neveken szólongatván. — A víz már ekkor egy arányba volt az Idegenek Lejárójabeli gráditsokkal. Úszni alig tudtam a fájós lábommal; de különben maga a vízárja is vitt kifelé. — Az a három ember bizonyosan nem tudott a rájuk szakadt állás alól kimenekedni és — fájdalom! megfúladt; azonkívül még két öreg ember, s a mint gondolom — és egy fiatal Napszamos a Tunnélnek egy más részében.“

Ejtszakára kelve az öreg Brunel éjféli 12 órakor egy buvár harangalatt leszállott a Tamezis fenekére. Egy óráig volt a víz alatt. Megmérte a beszakadt lyukat, és azt 7 lányi hosszúnak s 3 lányi szélesnek találta. — Nagyon kétkeltek Londonban, hogy az Aktziás Társaságnak ezen veszedelemmel teljes és temérdek pénzbe kerülő munkának a

költségeit kedve lenne tovább is vinni. De azomban a Társaság, Jan. 16-kán estve tartott gyűlésében, minekutánna Brunel Urat ki hallgatta — a' ki felszámolta, hogy mennyibe kerül a' beszakadt lyukat bétsinálni és a' vizet a' Tunnelből kítakarítani, és egyszermind azt fogadta, hogy ez úttal a' Tamezis fenekén lévő lyukat hamarább és kevesebb idő alatt bétsinálja, mint az első beszakadáskor — rövid tanátskozás után egy akaratral azt végezte, hogy csak hozzá kell fogni a' munkához és mihelyt a' lyuk belesz tsinálva a' víznek kítakarításához kell fogni. Most már dolgoznak rajta; és agyaggal töltött sákokat eresztgetnek le a' Tamezis fenekére.

Magyar Ország.

Azon nagy Deputatio, melly Pesten Ö Tsász. Kir. Fő Hertzegsége előlülése alatt Jan. 20-dikán egybe gyűlt, 22-dikben tartá első ülését; a' második ülést pedig 23dikban, midőn a' Fő-Hertzeg Nádor Ispány által ilyen al-Deputatiókra osztatott fel: 1-ső dolgozni fog az Egyházi 's Fundationális Dolgokban, N. M. Rudnay Hg. Primás előlülése alatt; 2.) a' Publico-Politikumokban. N. M. Gróf Cziráky Antal Ö Excellentiája előlülése alatt; 3.) a' Tudományos Dolgokban, ugyan N. M. Gróf Cziráky előlülése alatt; 4.) az Urbariumi Dolgokban, N. M. Báró öregebb Eötves I. Ö Excellentiája; 5.) az Adózási, és

Bízossági dolgokban, N. M. Végh István Ö Excellentiája előlülése alatt; 6.) a' Nemes sereg felkelését és Banderiumot illető dolgokban, Mélt. Fáy Barnabás előlülése alatt; 7.) a' Törvényes dolgokban, Mélt. Tihany Tamás' előlülése alatt; 8.) a' Kereskedési dolgokban, Mélt. Ürményi Ferentz Fiumei Kormányozó előlülése alatt. — 24-dikben az egész Deputatio még egyszer a' köz tanátskozás végett öszveült, és már tegnap a' később Deputatiók fogtak a' kirendelt munkáikhoz.

A' pénzfolyamat Januárius' 28-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5 p. Centos Obligatzióji	90 5/8
Az 1820-béli sorsosok,	—
Az 1821-béli hasonlók,	117
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centos Bankó Obligatzióji,	44 1/2 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	1045 forinton Conv. Pénzben.

Bétsben; a' Felsőség rendelése szerint ezen folyó Februárius hónapra a' Zsemlyét általjában valamivel nagyobbra kell sütni, mint a' múlt hónapban, így a' kétszeresből süített kenyérnek is nagyobbnak kell lenni. A' rozskenyér nagysága úgy marad mint volt. A' marhahusnak fontja egy krajtzárral drágább lett; és most 8 pengő krajtzár, vagy: 20 kr. Váltóban.

A' Gabonának ára; Po'sonyi mérő szerént, Váltó Tzedulában.

Tiszta Búza: Kétszeres:	Róz:	Árpa:	Zab:	Kukoritza:
Po'sonban, Jan. 25-kén: 9 f. — kr. 8 f. — kr. 7 f. 30 kr.	4 f. 30 kr.	5 f. — kr.	—	—
Mosonon, Jan. 26-kán: 8 f. 12 kr. 6 f. 45 kr.	6 f. — kr.	4 f. — kr.	2 f. 30 kr.	4 f. — kr.

Szerkeztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor.

Nyomató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)